Nro. 205.

# DZIENNIK

*Patryotycznych Polityków w Lwowie.*
Dnia 7go Września 1796.

## *Gazety.*

### FRANCYA.

*Z Paryża dnia* 12. *Sierpnia.* Wszystkim obywatelom, którzy czwartą część ceny zwyczayney za chleb płacili, odebrano teraz znaki dawane od Rządu, i kazano im płacić zupełną cenę. Te urządzenie każdy tak znayduie sprawiedliwym, iż nikt nie śmie naymnieyszego dać pozoru szemrania. — Sławny obywatel *David*, wydał iuż część pęzlem naydoskonaley wyrażoney historyi wypraw Jenerała *Pichegru*, — Zurnal ieden

 twier-

twierdzi, że Xiąże *Aosta*, syn Króla Sardyńskiego od woysk Francuskich został aresztowany za to, iż w pismach okolnych zachęcał lud do porwania się na Francuzów.

Na Sessyi Rady 5set dnia 8. Sierpnia czytano listy z St. *Domingo* pod 10. Czerwca dane. Z tych okazuie się, że sławny *Victor Hugues* aresztowanym został i t. d. Wszystkie te pisma odesłano do Direktoriatu. Potym Rada zamieniła swą Sessyę w taięmną, i zatrudniała się rostrząsaniem punktów oskarżenia *Droueta*. Rzeczone punkta odesłane iescze zostały do Kommissyi. — Dnia 11. uchwalono dla Ministra skarbowego 30. milionòw liwrów.

Z *Strażburga dnia* 2. *Sierpnia*. Armie nasze postępuią teraz wzdłuż brzegòw *Dunaiu*. Przybył tu Szef batalionu inżeniorów *Chevalot*, ktòry przed miesiącem dostał się był w niewolą Austryacką. — Wspomiony *Chevalot* wzięty był w niewolą pod czas fałszywego attaku przy Renie, i w tym zdarzeniu dał dowody znaczne swey odwagi. Gdy bowiem przewoźnicy uciekli z boiaźni, a żołnierze po żywym oporze, widząc

oczy-

oczewiſtą zgubę, poddawać ſię zaczeli, on ſam z 7. wolontariuſzami bronił ſię iak lew. Ale maiąc doczynienia z 300. nieprzyiaciółmi, pozwolił nareſzcie na poddanie ſię z warunkiem, aby żadnemu nie odbierano broni od boku. Ten warunek nie był im potym dotrzymany, i *Chevalot* uderzony był dwarazy kolbą. Przyprowadzony do Kommendanta, śmiało ſię domagał o dopełnienie warunków kapitulacyi, a w przeciwnym razie żądał, aby go odprowadzono z 7. żołnierzami na owe mieyſce gdzie ſię poddał, oświadczaiąc, iż ſię tam do upadłey bronić będzie. Kommendant nieprzyiacielſki ſłyſząc to, przyciſnął go do pierſi, a na dowód ſzacunku kazał mu oddać ſzpadę.

## NIEMCY.

Można mówić, ſą wyrazy iedney gazety Niemieckiey, że Francya nigdy, a nawet pod Ludwikiem 14, nie ſięgała tak wyſokiego ſtopnia chwały, i w politycznym znaczeniu nie trzymała tego rzędu, iakim ſię teraz ſzczyci. Wielkiey części Narodów dyktuie ſamowładnie

dnie

dnie prawa. Direktoryat w koło swego tronu widzi comoment zbliżaiących się pełnomocników ze wszech stron z prozbą o pokóy. Kimmissarze iego zbieraią w Europie wybory przemysłu ludzkiego i złoto. Skarby naybogatszych w Europie kraiów, przechodzą do Francyi. Zwycięskie iey armie zbieraią na wszystkie strony laury z znakami tryumfów. *Mars* dobiia się o obywatelstwo Francuskie. *Minerwa* założyła w tey ziemi chlubne swe siedlisko. Ktożby się był spodziewał, aby Bogowie pogańscy, porzuciwszy inne kraie, szukali przytułku w Francyi. Jeden tylko *Neptun* z bóstwy wodnemi przychylny dotąd iest Anglii; lecz i ten okazuiąc skłonności pokoiowe, myśli oddać hołd siedlisku swych współbogów. Minister *Pitt* przekonał się, że wszystkie iego układy sprzeczne rewolucyi Francuskiey, są daremne, i że woyska regularne, by też naylicznieysze, mało dokażą przeciw massie całego Narodu.

## *Rapporta woienne.*

Arcy-Xiąże Karol pod dniem 25. Sierpnia donosi z Sulzbach co następuie:

Po-

Ponieważ nieprzyiaciołom, mimo waleczny odpór, udało się spędzić woyska nasze od *Amberg* aż do *Schwarzenfeld*, a tym sposobem ułatwić sobie ciągłe attaki prawego skrzydła naszych; z tey przyczyny położenia Hr. *Wartenslebena* z każdym momentem stawało się krytycznieysze, i granice Czech na zbliżenie się znaczney siły pod Jenerałem *Jourdan*, coraz większym zagrożone były niebespieczeństwem. Wyborne położenie przy *Schwarzenfeld* same tylko mogło na czas zasłonić naszych od przemocy nacieraiących. Nieprzyiaciel zbliżywszy się tam z całą siłą, rozłożył dnia 22. w oczach naszey armii o wystrzał armatni, 3. obozy w kształt pół miesiąca, i zdawał się zagrażać nazaiutrz bitwą, która mimo żywy attak, dnia tego nie była mu się udała. W takim stanie znaydował się Feld: *Wartensleben*, kiedy Arcy-Xiążę Karol dał mu roskaz, aby niezważaiąc na przewagę, uderzył na nieprzyiaciela. Arcy-Xiążę Karol przeprawą części swego woyska za *Dunay* pod *Donauwörth*, i rościągnieniem lewego skrzydła armii wzdłuż brzegów *Lech*, starał się pokryć swóy zamysł ude-

uderzenia w prawy flank Jenerała *Jourdan*. Nieſpodzianie więc przeſzedł znowu dnia 17. pod *Ingolſtadt Dunay*, przeprowadził 19. armią przez cieśniny *Altmühl* rzeczkę pod *Diefurt* a po przykrym marſzu w dzikich górach, ſtanął 21. na wzgórkach przed *Hernriet*, pod czas gdy Feld: *Hocze* pomykał ſię ku *Perbing*. Xiąże *Lichtenſtein* zaſtaniaiąc lewy flank armii naſzey, zagrażał razem prawemu nieprzyiaciół pod Jenerałem *Bernodotte* niedaleko *Neumark*. Dnia 22. Arcy-Xiąże Karol z przednią ſtrażą uderzył na diwizyą Jenerała Bernadotte, i ſpędził ią z pagórków *Teiningen*. Dnia 23. trop w trop ścigano nieprzyiaciół aż do *Altdorf i Kaſtel*. Tu dopiero Arcy-Xiąże Karol dał roſkaz Hr. *Wartensleben*, aby uderzył na nieprzyiaciół, pod czas gdy go brano z potęgą w lewy flank. Na mocy tego roſkazu Hr. *Wartensleben* zgromadził co żywo, ile mógł woyſka. Dnia 24. kolumna Feld: *Hocze* pomaſzerowała do *Lauff*, końcem wzięcia tyłu Francuzom, tym czaſem Feld: *Starray* pomykał ſię za niem z całą armią. Arcy-Xiąże z przednią ſtrażą udał ſię do *Amberg*, a przy *Kaſtel* ſpotkał

wy-

wybór iazdy nieprzyiacielſkiey z artyleryą lataiącą, która ſpieſzyła w pośiłek przełamanemu Jenerałowi *Bernadotte*. Ta iazda wſtrzymaną zoſtała od naſzych, i ſpędzona wśrzód ciągłey bitwy aż na doliny *Amberga*.

To gdy śię dzieie Feld: *Wartensleben*, który od świtu był rozpoczął bitwę, iuż śię także zbliżał do *Amberga*. Jenerał *Jourdan* widząc śię attakowanym potężnie z przodu i boku nie mógł dłużey wytrzymać; wśrzód więc ciągłego pomykania i żywego ognia, Arcy-Xiążę Karol złączył śię z korpuſem *Wartenslebena*. Nieprzyiaciel chciał śię ieſzcze gniezdzić na wzgórkach *Amberg*, ale i z tamtąd wyparty, ścigany był do ſamey nocy ku *Sulzbach*. W tym mieyſcu naſza kawalerya wpadłſzy na 3. bataliony nieprzyiacielſkie, do ſzczętu ie zniosła. Tym czaſem Jenerał *Lichtenſtein* wſzedł do Nüremberga, i wyparłſzy nieprzyiaciela, opanował lazdret, kilka armat, wiele bagażów i nie mało ieńców. Feld: *Hocze* wyparł Francuzów z *Lauff*. Mała forteczka *Rottenburg* z 100. ludźmi garnizonu, i 8. armatami poddała śię bez trudności. Feld: *Kray*

ma-

maſzeruie ku *Velden*. Dnia 25., mimo nieprzerwany 18. godzinny marſz i bitwy, nieprzyiaciel ieſzcze był ścigany; X. *Lichtenſtein* był iuż pół mile za *Erlangen*, a główna kwatera w *Sulzbach*; comoment ſprowadzano tam wiele ieńców. Arcy-Xiążę Karol przyrzekł w późnieyſzym rapporcie donieść dalſze ſzczeguły korzyści z tey wygraney, przytym ſtraty iakie poniosła iego armia z wymianą owych, którzy ſię naylepiey popiſywali.

Pożniey donoſi Arcy-Xiążę Karol z *Lauff* pod 27. Sierpnia, że dla wſtrzymania Jenerała nieprzyiacielſkiego *Moreau*, który przez *Augsburg* ciśnie ſię ku *München* przeciwko Feld: *Latour*, wyſłał Jenerała *Neuendorf* z 8. batalionami, i 20. ſzwadronami przez Ratysbonę na prawy brzeg *Dunaiu*, końcem zaſłonienia prawego flanku Hr. *Latour*, a zagrożenia lewemu nieprzyiaciół. Tym czaſem Arcy-Xiążę nieprzeſtaie ścigać armii J. *Jourdana* z naywiękſzym zapałem, a to by mu nie dać czaſu do wytchnienia.

*Dalſzy ciąg w naſtępuiącym Nrze.*